ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ—ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΝΔΡ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 61α
ΤΗΛΕΦΩΝΑ:
Διεύθυνσις 32-02
Σύνταξις - Διαχείρισ.ς 28-52

Η ΗΜΕΡΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΪΝΗ — ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΤΟΣ 20ον—ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 5.994
ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1964
Τιμὴ φύλλου Δραχ. 1,50

ΣΤΗΤΕ ΚΑΛΩΣ!

Ἡ πόλις τῶν Πατρῶν παραγγέλλει σήμερον πρὸς τοὺς κ. κ. δημοτικοὺς συμβούλους της ἐκλέκτορας τοῦ νέου δημοτικοῦ ἄρχοντος:

Στῆτε καλῶς!

Ψηφίσατε μὲ γνώμονα τὸ ἐθνικὸν συμφέρον, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιτρέπει καμμίαν συνεργασίαν μὲ τὴν ξένην πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα παράταξιν καὶ τοὺς οἱασδήποτε ἀποχρώσεως συνοδοιπόρους ἢ τροχούς της.

Ψηφίσατε μὲ γνώμονα τὴν ἰδεολογικὴν γραμμὴν τόσον τῆς παρούσης ἐθνικῆς κυβερνήσεως, ὅσον καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἡ ὁποία δὲν συγχωρεῖ παρανόμους ὑμεναίους.

Ψηφίσατε μὲ γνώμονα τὸ δημοτικὸν συμφέρον, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει νὰ ἀποκτήσῃ ἡ κυβέρνησις συνομιλητὴν ἀνήκοντα εἰς τὴν μεγάλην — παρὰ τὰς ἀσημάντους κομματικὰς διαιρέσεις — Ἐθνικὴν οἰκογένειαν, ὄχι εἰς «ἄλλον κόσμον».

Ψηφίσατε μὲ γνώμονα τὴν ἀξιοπρέπειαν, ἡ ὁποία δὲν συγχωρεῖ διάθεσιν τῆς ἱερᾶς ψήφου βάσει διαπραγματεύσεων καὶ συναλλαγῶν εὐτελῶν καὶ ὡς μεθόδων καὶ ὡς ἀντικειμένων.

Ψηφίσατε μὲ γνώμονα τὸ λαϊκὸν αἴσθημα, τὸ ὁποῖον περιμένει ν' ἀκούσῃ αὔριον ὄχι μόνον ὅτι ἀπέκτησε τὸν ἐνδεδειγμένον δήμαρχον, ἀλλὰ καὶ ὅτι συνεκροτήθη γύρω του σταθερὰ καὶ ἰσχυρὰ παράταξις, διὰ τὴν ἐν ὁμονοίᾳ καὶ συνεργασίᾳ ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῆς πόλεως.

Ἡ πόλις τῶν Πατρῶν ἀναμένει ἀπὸ ἕνα ἕκαστον τῶν ἐθνικοφρόνων συμβούλων νὰ πράξῃ ἀκέραιον τὸ καθῆκον του.

ΩΡΑΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ὁ διορισμὸς τοῦ κ. Τάση Βγενοπούλου ὡς Διοικητοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης

Χαιρετίζομεν εὐφροσύνως τὴν τοποθέτησιν τοῦ συμπολίτου μας κ. Τάση Βγενοπούλου εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος: Εἶναι μία ἀπὸ τὰς ὡραίας πράξεις τῆς κυβερνήσεως τοῦ κ. Γεωργίου Παπανδρέου.

Εἶναι ἐν πρώτοις ὀφειλομένη τιμὴ πρὸς τὸν ἀγωνιστὴν τῆς δημοκρατικῆς παρατάξεως, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν:

—Ἀκράδαντος εἰς τὴν πίστιν του πρὸς τὸ λαμπρὸν ἄστρον τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου.

—Ἀκλόνητος στρατιώτης εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ ὑπὸ τὰς δυσχερεστέρας τῶν περιστάσεων.

—Πρῶτος εἰς προθυμίαν θυσιῶν.

—Πρῶτος εἰς ἐπιτεύγματα ἀγωνιστικά.

—Πάντοτε παρὼν καὶ πάντοτε ἕτοιμος εἰς στράτευσιν διὰ τὴν δημοκρατίαν.

Ἀλλά, πέραν τῆς ἀπόψεως τῆς δικαίας ἀνταμοιβῆς διὰ μίαν ὁλόκληρον ζωὴν ὑπηρεσίας δίπλα εἰς τὸν Ἀρχηγὸν καὶ τὸν Λαόν, ἡ κυβερνητικὴ ἀπόφασις εἶναι μία ἐπιτυχία, διότι ὁ Τάσης Βγενόπουλος εἶναι:

—Ὁ κάτοχος τοῦ ἀγροτικοῦ προβλήματος ἐξ ἀπόψεως ἐπιστημονικῆς.

—Ὁ στοργικὸς ἀντιλήπτωρ τοῦ πάσχοντος ἀγροτικοῦ κόσμου.

—Ὁ σώφρων πολιτικός, ὁ συνυφασμένος μὲ τὴν ἀγροτικὴν ἐν γένει νοοτροπίαν.

—Ὁ ἀληθινὰ ἄξιος ἔμπιστος τῶν Ἑλλήνων ἀγροτῶν.

—Ὁ ἀναμενόμενος ἀναμορφωτὴς τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Φυσικά, εἶναι ὡραία καὶ ἀπὸ τῆς ἰδιαιτέρας Πατραϊκῆς ἀπόψεως ἡ κυβερνητικὴ ἀπόφασις. Διότι τιμᾶ τὴν πόλιν μας ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἐκλεκτοῦ αὐτοῦ πολιτικοῦ στελέχους εἰς τὴν νευραλγικὴν θέσιν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Συγχαίρομεν τὴν κυβέρνησιν, συγχαίρομεν καὶ τὸν κ. Τάσην Βγενόπουλον, εἰς τὸν ὁποῖον εὐχόμεθα ἐπιτυχίαν εἰς τὴν νέαν του σπουδαίαν σταδιοδρομίαν. Ἡ ἐπιτυχία του θὰ εἶναι νίκη τῆς Ἑνώσεως Κέντρου καὶ νίκη τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου.

Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ Ο ΑΞΙΟΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΤΑΣΟΥ ΒΙΔΟΥΡΗ

Ἑκατὸν ἔτη συμπληροῦνται σήμερα, ἀφ' ὅτου σ' ἕνα μικρὸ χωριὸ τῆς Κρήτης, τὶς Μουρνιές, γεννήθηκε ὁ μεγαλύτερος πολιτικὸς τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος, ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ μαθητὴς ἀκόμα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἔδειχνεν ὅτι ἦτο ἀνήσυχον πνεῦμα καὶ ἐπρόβαλε στὸν δάσκαλό του τέτοια ἐρωτήματα, ποὺ ἐκεῖνος κατὰ τὸν συμμαθητήν τοῦ Βενιζέλου, Ἰωάννην Δαμβέργην τοῦ Ἔλεγε: «Ἐσύ Βενιζέλε, ἢ πολὺ καλὸς ἄνθρωπος θὰ γίνῃς ἢ πολὺ κακός». Καὶ ὁ Βενιζέλος ἔγινε τὸ πρῶτον ἀπετέλεσε τὸ μεγαλύτερον καλὸν γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Ἑλληνισμὸν ἐν γένει καὶ ὑπῆρξεν ἕνας ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ποὺ ἀναφαίνονται ἅπαξ κατὰ χιλιετηρίδα στὰ ἔθνη.

Ἀλλὰ τί ἦτο ὁ Βενιζέλος, ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἐλατρεύθη ὅσον κανεὶς καὶ ἐμισήθη ἐπίσης ὅσον κανεὶς ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸν λαόν; Ὁ Βενιζέλος ἦτο ἕνα ἐκπληκτικὸν φωτεινὸν μετέωρον, ποὺ πλέον τοῦ ἑνὸς τετάρτου αἰῶνος ἐσελάγισεν ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ στερεώματος ἐφώτισε τοὺς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ καθημένους, ἔδωσε δύναμι στοὺς ἀδυνάτους, ἐνεστάλαξε τὴν αὐτοπεποίθησι στὶς ψυχὲς τῶν κλονιζομένων καὶ διστακτικῶν· ἦτο δημιουργός, ἐμψυχωτής, μάγος, μέγας. «Πάντα ψηλὰ καὶ πάντα ἐμπρός». Ἰδοὺ τὸ σύνθημά του. Ἀετὸς ὑψιπέτης βαδίζων εὐθὺ πρὸς τὸ τέρμα, ἀψηφῶν κινδύνους, ἀγνοῶν δισταγμούς, δραττόμενος μὲ μοναδικὴν μαεστρίαν τῶν περιστάσεων, δημιουργῶν ἐν ἀνάγκῃ τοιαύτας γιὰ τὴν πραγματοποίησι τῶν ἐθνικῶν σκοπῶν του. Φωτεινὸς τὸν νοῦν, μέγας τὴν σύλληψιν, μοναδικός τὴν ἐκτέλεσιν. Μία ἰδέα κυριαρχεῖ μέσα του, πλημμυρίζει τὴν ψυχήν του, τὸν κατέχει ὅλον: Ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν ὑποδούλων. Προικισμένος ἐκ φύσεως μὲ ἀπειρίαν χαρισμάτων, τὰ θέτει ὅλα στὴν ὑπηρεσία τῆς Πατρίδος. Γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς σκοπούς του δὲν διστάζει νὰ γίνῃ ἐπαναστάτης, γιατὶ ἔχει τὴν βαθειὰ πεποίθησι ὅτι πᾶν ὅ,τι ζητεῖ εἶναι μόνον διὰ τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους.

Εἶναι πραγματικὸς ἥρως. Παίζει μὲ τὴν ἴδια του τὴ ζωή. Πιστεύοντας ὅτι ἡ τύχη εὐνοεῖ τοὺς τολμηροὺς πάντα τολμᾶ. Στὴν Μεγαλόνησο δὲν διστάζει νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὴν πανίσχυρη τότε Τουρκία καὶ μὲ αὐτὰς ἀκόμα τὰς εὐρωπαϊκὰς δυνάμεις. Γκρεμίζουν τὰ κανόνια τῶν στόλων τῶν λεγομένων χριστιανικῶν δυνάμεων τὴν σημαία τῆς Ἐλευθερίας, ποὺ ὁ ἴδιος εἶχε ὑψώσει στὸ Ἀκρωτήρι καὶ ἐνῷ οἱ ἄλλοι σπεύδουν νὰ κρυφθοῦν, αὐτὸς ἀψηφῶντας τὸν θάνατο ἀναστηλώνει ἐπανειλημμένως τὸ ἐθνικὸ λάβαρο ὑπὸ βροχὴν σφαιρῶν.

Παίζει μὲ τὸν θάνατο χωρὶς νὰ τὸν φοβᾶται... Ἔρχεται στὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα. Τὴν βρίσκει φθισιῶσαν, φυτοζωοῦσαν, περιφέρουσαν τὸν δίσκον τῆς ἐπονειδίστου ἐπαιτείας ἀνὰ τὰς εὐρωπαϊκὰς αὐλάς, λησμονῶντας ὅτι «δὲν εἶν' εὔκολες οἱ θῦρες, ὅταν ἡ χρεία τὶς κουρταλεῖ»... Ἀληθινὸ ράκος καὶ ἐξουθένωμα. Τῆς δίνει πνοὴν ζωῆς. Ἐμφυσᾷ τὴν ζωτικότητα στὰ ναρκωμένα μέλη της. Τὴν βγάζει ἀπὸ τὴν ντροπὴ τῆς μιζέριας καὶ τῆς κακομοιριᾶς. Διαλέγει τὰ δυναμικώτερα στοιχεῖά της καὶ ὀργανώνει μὲ αὐτὰ τὸ ἄψυχο καὶ ἔμψυχο ὑλικό της.

Τὴν σηκώνει ἀπὸ τὰ ἀσφυκτικὰ ὅρια τῆς Μελούνας καὶ τῆς δείχνει τὸν δρόμο τῶν ἱστορικῶν πεπρωμένων της. Ἕνα —ἕνα τὰ ἀτίμητα πετράδια τοῦ ὑποδούλου ἔθνους ἀποσπώμενα ἀπὸ τὸν μακραίωνα ζυγὸ προσκαλοῦνται στὸ ἑλληνικὸ Διάδημα. Μετὰ τὴν ἡρωοτόκο Κρήτη καὶ τὰ νησιὰ τοῦ πατρογονικοῦ Αἰγαίου, νὰ ἡ Νύμφη τοῦ Θερμαϊκοῦ, νὰ ἡ Μακεδονία, νὰ τὰ θρυλικὰ Γιάννενα!...

—Τί; ὡς ἐκεῖ μόνον φθάνουν τὰ δίκαια τῆς φυλῆς;

—Ὄχι! Μυριάκις ὄχι!! Νὰ ἡ Ἰωνία πέρα καρτερεῖ μὲ ἀνοιχτὲς τὶς ἀγκάλες της!... Ὁ Χρυσόστομος ἐκεῖ, ὡς ἄλλος βιβλικὸς προφήτης, ἀναπέμπει κρυφὲς παρακλήσεις στὸν Ὕψιστο νὰ τὸν ἀξιώσῃ νὰ ἰδῇ καὶ νὰ εὐλογήσῃ τὸ ἔργον ἐκείνου καὶ ἔπειτα, ὡς ἄλλος Συμεών, νὰ ἀναφωνήσῃ τὸ «Νῦν ἀπολύοις»... Καὶ ἡ δέησίς του εἰσακούεται καὶ τὸ ὄνειρο γίνεται πραγματικότης. Καὶ μιὰ εὐλογημένη πρωΐα Μαΐου, ἡ γαλανόλευκη κυματίζει περήφανη στὴν περικαλῆ τῆς Ἰωνίας Νύμφη, τὴν ὡραία Σμύρνη καὶ πιὸ πέρ' ἀκόμη οὐρανομήκεις ζητωκραυγαί, μυριόστομοι ἰαχαὶ τρικυμίζουν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον στὸν ἑλληνικὸν αἰθέρα. Οἱ καρδιὲς τῶν Πανελλήνων δονοῦνται ἀπὸ ἀσυγκράτητο ἐνθουσιασμό. Οἱ ὑπόδουλοι γιορτάζουν τὴν ἀνάστασί τους! Ὁ Μαρμαρωμένος ἀργοσαλεύει μέσ' στὸν ψυχρό του τάφο κι' οἱ τροῦλλοι τῆς Ἀγιᾶς Σοφιᾶς περιμένουν μὲ ἀγωνία νὰ συνεχισθῇ ἡ διακοπεῖσα λειτουργία!.... Καὶ ἀργότερα ἐμπρὸς στὸ Κριτήριο τῶν Λαῶν, μὲ Ὀλυμπίαν μεγαλοπρέπειαν, μὲ ἀνένδοτον μαχητικότητα, ἄκαμπτον ἐπιμονὴν καὶ ἀδιάσειστον πειστικότητα καὶ κατόπιν ἐπιπόνων, σκληρῶν καὶ δραματικῶν ἀγώνων πρὸς ἀνομολόγητα συμφέροντα μεγάλων καὶ μικρῶν ἐπιβάλλει τὴν παγκόσμιαν ἀναγνώρισιν τῶν ἑλληνικῶν δικαίων.

Καὶ ἡ πανέμορφη Σμύρνη μὲ τὴν ἐνδοχώρα της καὶ ἡ πλουσιάτη Θράκη, ἡ Βορ. Ἤπειρος καὶ τὰ Δωδεκάνησα ἀναγνωρίζονται ἑλληνικαὶ χῶραι. Καὶ βάζει πρώτην ὑποθήκην ἐπὶ τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων...

Καὶ ὁ θριαμβευτὴς ἐπιστρέφει στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ τῆς φέρῃ τὸ χαρμόσυνο μήνυμα καὶ νὰ ξετυλίξῃ πρὸ τῶν ἐκπλήκτων ὀμμάτων τῶν Ἑλλήνων τὸν χάρτην τῶν πέντε θαλασσῶν καὶ τῶν δύο Ἠπείρων, τὸν χάρτην ποὺ ὠνειρεύθη ὁ Ρήγας τὸν χαραχθέντα καὶ βαπτισθέντα μὲ ποταμοὺς αἱμάτων καὶ δακρύων.... Καὶ τότε στὸν κολοφῶνα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς Δόξας ὁ φθόνος ὤπλισε τὰ χέρια δύο νεαρῶν Ἑλλήνων καὶ ἐπεχείρησε δολοφονικὴν ἀπόπειραν κατὰ τοῦ δημιουργοῦ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος!... Ἀπίστευτον, ἀλλ' ἀληθές! Ἀλλ' ἡ ἀγρυπνοῦσα θεία Πρόνοια τὸν σώζει, σώζουσα συγχρόνως καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Πλὴν ἔρχεται ἡ 1η Νοεμβρίου 1920, δευτέρα ἀποφρὰς ἡμέρα γιὰ τὸ ἔθνος καὶ ἄλλαι σφαῖραι, εἰρηνικαὶ τώρα αὐταί, ἐπιφέρουν τὸν πολιτικὸ θάνατο τοῦ ἱκανωτέρου τῶν πολιτικῶν, ποὺ ἀνέδειξε ἀνὰ τοὺς αἰῶνας τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ πλήττουν θανάσιμα τὸ ἔργον του. Μὲ τὴν ἐπακολουθήσασαν δὲ κατάρρευσιν τοῦ Μικρασιατικοῦ μετώπου χάνεται ἐνάμισυ ἑκατομμύριο Ἑλλήνων, ἐνῷ ἄλλο ἐνάμισυ μόλις προφθάνει νὰ σύρῃ ὡς ἐδῶ τὰ τρεμάμενα βήματά του. Μαύρη κατάρα κυνηγάει τοῦτο τὸ ἔθνος. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἡ ἱστορία μας βρίθει παραδειγμάτων ἀχαριστίας καὶ ἀγνωμοσύνης. Ὅλοι σχεδὸν οἱ μεγάλοι ἄνδρες, ποὺ ἐδόξασαν καὶ ἐλάμπρυναν τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα ἐδιώχθησαν, ἐξωρίσθησαν, ἐθανατώθησαν.

Ὁ Σωκράτης, ὁ Μιλτιάδης, ὁ Ἀριστείδης, ὁ Θεμιστοκλῆς κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ὁ Βελισσάριος τοῦ Βυζαντίου, κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ 21 ὁ Ἥρως τοῦ Μωριᾶ καὶ ἀργότερα ὁ Καποδίστριας, ὁ Τρικούπης, γιὰ νὰ περιορισθῶ σ' αὐτοὺς μόνον, ἀντίκρυσαν τὴν μαύρη ἀχαριστία τῶν συμπατριωτῶν των. Πῶς λοιπὸν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξαιρεθῇ τοῦ κανόνος τούτου ὁ Βενιζέλος;

Πρὸ 28 ἐτῶν τὴν 18ην Μαρτίου 1936 ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος ἀπέθνησκε μακρὰν τῆς πατρίδος εἰς ἡλικίαν 72 ἐτῶν, ἀφήνων κενὸν δυσαναπλήρωτον εἰς αὐτήν.

Ἀλλ' ἂν ἀπέθανεν ὁ Βενιζέλος, ἄνθρωπος, ζῇ ὅμως ὁ Βενιζέλος, ἰδέα, ὁ Βενιζέλος θρησκεία, διότι διὰ τοὺς πιστοὺς ὀπαδοὺς του καὶ τὸν τέως ὑπόδουλον κυρίως Ἑλληνισμὸν ὁ Βενιζέλος ὑπῆρξεν ἰδέα, ὑπῆρξε θρησκεία. Καὶ οἱ ἰδέες καὶ οἱ θρησκεῖες ποὺ ρίχνουν βαθειές ρίζες μέσα στὴ συνείδησι τῶν λαῶν δὲν πεθαίνουν ποτέ. Ἰδοὺ γιατὶ γιὰ πολλοὺς ὁ Βενιζέλος ζῇ ἀκόμα. Καὶ τώρα ποὺ ἐκόπασε κάπως ἡ θύελλα καὶ ἠμβλύνθησαν τὰ πάθη καὶ ὁ νοῦς κρίνει ψυχραιμότερα, ἐχθροὶ καὶ φίλοι νοιώθουμε τὸ μέγα κενὸν ποὺ μᾶς ἄφησε ὁ θάνατός του καὶ ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ λέμε: «Ἐὰν ἐζοῦσε σήμερα ὁ Βενιζέλος!...».

Τὸ ἀναμφισβήτητον εἶναι ὅτι ὁ Βενιζέλος ὑπῆρξεν ὑπεράξιος τῆς Πατρίδος καὶ ἐπέρασε μὲ ὅλας τὰς τιμὰς στὸ ἑλληνικὸν Πάνθεον, ὅπου βέβαια δὲν κατέχει τὰ Δευτερεῖα...

ΤΑΣΟΣ ΒΙΔΟΥΡΗΣ

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΑΔΙΕΞΟΔΟΝ

Ὁ πρόεδρος Μακάριος ἐπιμένει εἰς ἀδέσμευτον ἀνεξαρτησίαν

Αἱ Ἡνωμ. Πολιτεῖαι προτείνουν σχέδια ἀπαράδεκτα

ΑΚΑΡΠΟΝ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΤΟΥ κ. ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ. Εἰς ἀδιέξοδον ἔχει περιέλθει τὸ κυπριακὸν καὶ ἡ κατάστασις τὴν ὁποίαν παρουσιάζει τοῦτο οὐδόλως εἶναι εὐχάριστος.

Ἡ ἔκτακτος δραστηριότης καὶ αἱ ἐντατικαὶ συνομιλίαι τῶν τελευταίων ἡμερῶν εἰς τὰς Ἀθήνας, τὴν Λευκωσίαν, καθὼς καὶ εἰς τὴν Γενεύην δὲν συνέβαλον καθόλου εἰς τὴν ἐκ καθάρισιν τῆς καταστάσεως καὶ εἰς τὴν πρόοδον τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς ἐξεύρεσιν τρόπου ἐπιλύσεως τοῦ προβλήματος.

Αἱ συζητήσεις τὰς ὁποίας εἶχεν εἰς Λευκωσίαν ὁ ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Ἀμύνης κ. Γαρουφαλιᾶς μὲ τὴν Ἑλληνοκυπριακὴν ἡγεσίαν, ὅπως ἀναφέρουν αἱ πληροφορίαι, δὲν ὑπῆρξαν ἀποδοτικαὶ διὰ τὸν σκοπὸν δι' ὃν ἐγένετο τὸ ταξίδιόν τοῦ Ἕλληνος ὑπουργοῦ εἰς Κύπρον.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος, κατὰ τὰς αὐτὰς πάντοτε πληροφορίας ἐμμένει πάντοτε εἰς τὴν γραμμὴν τῆς ἀδεσμεύτου ἀνεξαρτησίας, ἡ ὁποία νὰ περιέχῃ τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως. Δὲν δέχεται οἱανδήποτε λύσιν ἔστω καὶ ἕνωσιν μὲ τὴν Ἑλλάδα, ἡ ὁποία θὰ περιεῖχε περιορισμὸν τῆς πλήρους ἀνεξαρτησίας διὰ τῆς παραχωρήσεως οἱασδήποτε μορφῆς βάσεις, εἴτε εἰς τὸ ΝΑΤΟ εἴτε εἰς τὴν Τουρκίαν, διότι ὡς ὑποστηρίζει ἡ παροχὴ βάσεως εἰς ξένους ἐν Κύπρῳ εἶναι φαλκίδευσις τῆς ἀκεραιότητος τῆς μεγαλονήσου. Τοῦτο συνάγεται καὶ ἀπὸ δήλωσιν του δημοσιευθεῖσαν εἰς κυπριακὴν ἐφημερίδα διὰ τῆς ὁποίας φέρεται εἰπὼν «φιλοδοξία μου εἶναι νὰ ἑνώσω μὲ τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρον τὴν Κύπρον καὶ ὄχι μέρος αὐτῆς».

Τὸ μόνον ἀποτέλεσμα τὸ ὁποῖον εἶχεν ἡ μετάβασις τοῦ κ. Γαρουφαλιᾶ εἰς Λευκωσίαν φαίνεται εἶναι ὀλιγοήμερος ἀναβολὴ τῆς μεταβάσεως τοῦ ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν τῆς Κύπρου κ. Κυπριανοῦ εἰς Μόσχαν πρὸς ἔναρξιν διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως διὰ τὸν τρόπον παροχῆς τῆς προσφερομένης ὑπ' αὐτῆς εἰς Κύπρον βοηθείας. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀναβολὴ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἐπισκέψεως, ὡς ἀναφέρουν αἱ πληροφορίαι, θὰ εἶναι ἐνδεχομένως ἑβδομαδιαία μόνον. Τὴν ἄλλην δηλαδὴ ἑβδομάδα ἐὰν αἱ διεξαγόμεναι εἰς Γενεύην διαπραγματεύσεις δὲν ἔχουν προχωρήσει κατὰ τρόπον ἱκανοποιοῦντα τὰς ἑλληνικὰς ἀπόψεις καὶ μάλιστα εἰδικώτερον τὰς Ἑλληνοκυπριακάς, ὡς ἀνεπτύχθησαν εἰς τὸν κ. Ραουφαλιᾶν, εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐπίσκεψις τοῦ κ. Κυπριανοῦ εἰς Μόσχαν.

Ἐπίσης ὡς ἀναφέρουν πληροφορίαι ἐκ Λευκωσίας δὲν ἀποκλείεται καὶ ὁ πρόεδρος τῆς κυπριακῆς δημοκρατίας ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος νὰ πραγματοποιήσῃ ἐπίσκεψιν εἰς Κάϊρον πρὸς συνάντησιν τοῦ προέδρου τῆς Η.Α.Δ. κ. Νασέρ.

Ἐνῷ αὐτὴ ἡ στάσις τῆς Ἑλληνοκυπριακῆς ἡγεσίας ἐπὶ τοῦ ὅλου θέματος οἱ Ἀμερικανοὶ ἐντείνουν τὰς προσπαθείας των καὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐμμέσως εἰς τὴν Γενεύην διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ταχείας λύσεως τοῦ κυπριακοῦ προβλήματος. Ἐνεργοῦν, ὡς ἀναφέρουν αἱ πληροφορίαι, κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος ἠμπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ καὶ τὴν παρεξήγησιν ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον των εἶναι μονομερὲς ὑπὲρ τῆς τουρκικῆς πλευρᾶς. Προτείνουν σχέδια ἑνώσεως τῆς Κύπρου μὲ τὴν Ἑλλάδα ἀλλὰ μὲ ὅρους οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν δεκτοὶ ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς. Προτείνουν, ὡς ἀναφέρεται ὅπως ἡ περιοχὴ τῆς Καρπασίας παραχωρηθῇ ὡς ὅασις στρατιωτικὴ τῆς Τουρκίας ἢ ἔστω τοῦ ΝΑΤΟ. Προτείνουν ἐπίσης διὰ λογαριασμὸν τῶν Τούρκων ὅπως ἡ τουρκικὴ μειονότης τῆς Κύπρου προστατευθῇ ὄχι μόνον μὲ τὰς ἐγγυήσεις καὶ τὰ δικαιώματα μὲ τὰ ὁποῖα προστατεύονται οἱ Τοῦρκοι τῆς δυτικῆς Θράκης καὶ τῆς Ρόδου, ἀλλὰ μὲ ἐπηυξημένα τοιαῦτα. Καὶ μὲ ἀλλεπαλλήλους ἐπισκέψεις τοῦ Ἀμερικανοῦ πρεσβευτοῦ κ. Λαμπουΐς καὶ τοῦ συμβούλου τῆς πρεσβείας κ. Ἄνσουτς οἱ Ἀμερικανοὶ ζητοῦν ἀπὸ τὸν πρωθυπουργὸν καὶ ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν Ἐξωτερικῶν μὲ ἐπιμονὴν ἀπαιτήσεις, ἐὰν εἶναι δυνατὸν ἀμέσους εἰς τὰ προτεινόμενα σχέδιά των.

Κατὰ τὰς πληροφορίας μας εἶναι φυσικὸν αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ὑπευθύνων ἑλληνικῶν παραγόντων εἰς τὰς τοιούτου εἴδους προτάσεις τῶν Ἀμερικανῶν νὰ μὴν εἶναι ἀποδεκταὶ ὑπὸ τούτων.

1. Διότι ἡ ἔκτασις τῆς βάσεως τὴν ὁποίαν ζητοῦν οἱ Ἀμερικανοὶ διὰ λογαριασμὸν τῶν Τούρκων ὁλόκληρος σχεδὸν ἡ περιοχὴ τῆς Καρπασίας, εἶναι πολὺ μεγάλη καὶ εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ παραχωρηθῇ.

2. Βάσις τοῦ ΝΑΤΟ εἰς οὐδεμίαν ἄλλην χώραν τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας ὑπάρχει. Ἑπομένως θὰ ἦτο πρωτάκουστον νὰ ἐγκατασταθῇ τοιαύτη εἰς τὴν Κύπρον καὶ μάλιστα ὄχι διὰ λόγους στρατηγικοὺς τοῦ ΝΑΤΟ ποὺ ἐπὶ τέλους θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δικαιολογηθῇ, ἀλλὰ διότι τὸ ζητεῖ ἡ Τουρκία, ἡ ὁποία θέλει νὰ ἔχῃ στρατιωτικὴν παρουσίαν εἰς τὴν Κύπρον. Πολὺ περισσότερον φυσικὰ δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τουρκικὴ ἀξίωσις περὶ παραχωρήσεως εἰς τὴν Τουρκίαν καθαρῶς τουρκικῆς βάσεως εἰς Κύπρον.

Κατόπιν τῆς τοιαύτης ἑλληνικῆς ἀντιδράσεως, ὡς ἀναφέρεται, οἱ Ἀμερικανοὶ τροποποιοῦν τὴν πρότασιν των περιορίζοντες κάπως τὴν ἔκτασιν τῆς βάσεως καὶ δεχόμενοι ὅπως εἶναι αὕτη καθαρῶς ἀμερικανική, διὰ νὰ ἀποτελῇ συμβολικὴν ἐγγύησιν προστασίας τῆς οὐδέποτε ὅμως ἀπειληθείσης καὶ μὴ ἀπειλουμένης ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος Τουρκίας. Δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ γνωσθῇ ποῖαι εἶναι αἱ ἀπόψεις τῶν κυβερνήσεων Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἐπὶ τῆς οὕτω τροποποιηθείσης ἀμερικανικῆς προτάσεως ἐν σχέσει μὲ τὴν βάσιν ἐν Κύπρῳ. Ὡς πρὸς τὴν προστασίαν τῆς τουρκοκυπριακῆς μειονότητος αἱ πληροφορίαι ἀναφέρουν, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἐμμένει εἰς τὴν δήλωσιν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε προβῇ ὁ κ. Παπανδρέου, ὅτι εἰς περίπτωσιν ἑνώσεως τῆς Κύπρου μὲ τὴν Ἑλλάδα ἡ Τουρκοκυπριακὴ μειονότης θὰ τύχῃ τῆς ἰδίας προστασίας ποὺ τυγχάνουν οἱ μουσουλμάνοι τῆς δυτικῆς Θράκης.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ εὑρίσκοντο χθὲς αἱ ὅλαι περὶ τὸ κυπριακὸν συζητήσεις.

ΑΘΗΝΑΙ. Ἐπέστρεψε χθὲς τὸ πρωὶ ἐκ Λευκωσίας ὁ ὑπουργὸς Ἀμύνης κ. Γαρουφαλιᾶς. Κατὰ τὴν ἄφιξίν του εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Ἑλληνικοῦ, ὁμιλῶν πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου ὁ κ. ὑπουργὸς ἐτόνισεν ὅτι αἱ συνομιλίαι του μετὰ τοῦ προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου ὑπῆρξαν λίαν χρήσιμοι.

Ὁ κ. ὑπουργὸς ἐρωτηθεὶς ἐὰν ἡ Ἑλλὰς θὰ ἀποστείλῃ βοήθειαν εἰς τὴν Κύπρον, εἰς περίπτωσιν τουρκικῆς ἐπιθέσεως ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς:

«Ἡ συμπαράστασις τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐκδηλωθῇ, ὅπως ἔχει δηλώσει ὁ κ. πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως. Ἄλλωστε ἀπὸ τὴν συμπαράστασιν τῆς Ἑλλάδος ἀπέκτησεν ἡ κυβέρνησις τῆς Κύπρου τὴν δυνατότητα νὰ ὁμιλῇ ἀπὸ θέσεως ἰσχύος καὶ νὰ ἀντιμετωπίζει ἐκτοξευομένας ἀπειλάς».

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁ ὑπουργὸς Ἀμύνης ἐγένετο δε